

**Advies voor richtlijnen
voor het milieu-effectrapport
mestbewerkingsinstallatie te Eibergen
van Mestwerk Achterhoek B.V.**

19 juni 1996

771-23

- commissie voor de milieu-effectrapportage

Gedeputeerde Staten van Gelderland
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

uw kenmerk
MW96.9762-6093051

uw brief
d.d. 29 maart 1996

ons kenmerk
U409-96/Od/ao/771-24

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het MER
mestbewerkingsinstallatie te Eibergen
van Mestwerk Achterhoek B.V.

doorkiesnr.
(030) 234 76 22

Utrecht,
19 juni 1996

Met bovengenoemde brief stelde u, als coördinerend bevoegd gezag, de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de bouw van een mestbewerkingsinstallatie te Eibergen.

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

drs. L. van Rijn-Vellekoop
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
mestbewerkingsinstallatie te Eibergen

In afschrift aan: Zuiveringschap Oostelijk Gelderland

Advies voor richtlijnen voor het milieu-effectrapport
mestbewerkingsinstallatie te Eibergen
van Mestwerk Achterhoek B.V.

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieu-effectrapport over
de bouw van een mestbewerkingsinstallatie te Eibergen,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland (coördinerend bevoegd gezag) door de
Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

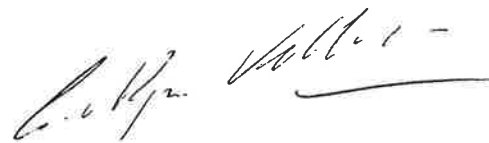
de werkgroep m.e.r. mestbewerkingsinstallatie te Eibergen

de secretaris

drs. M. Odijk

de voorzitter

drs. L. van Rijn-Vellekoop

Utrecht, 19 juni 1996

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdpunten van het advies	1
1. Inleiding	3
2. Probleemstelling, doel en besluitvorming	4
2.1 Probleemstelling	4
2.2 Doel	5
2.3 Besluitvorming	5
3. Voornemen en alternatieven	6
3.1 Inleiding	6
3.2 Alternatieven	7
3.2.1 Nulalternatief/referentiekader	8
3.2.2 Meest milieuvriendelijk alternatief	8
3.2.3 Andere alternatieven	8
3.3 Capaciteit	9
3.4 Locatie en landschappelijke inpassing	9
3.5 Transport, registratie, acceptatie	10
3.6 Opslag	10
3.7 Voorbehandeling	11
3.8 Mestconcentrerend	11
3.9 Afgasbehandeling	11
3.10 Geluid	12
3.11 Afvalwaterbehandeling	12
3.12 Behandeling van vaste afvalstoffen	13
3.13 Kwaliteit en afzet van het eindproduct	13
3.14 Vervolgactiviteiten	13
4. Bestaande milieutoestand, autonome ontwikkeling en milieu-effecten	14
4.1 Algemeen	14
4.2 Lucht	15
4.3 Bodem en water	16
4.4 Levende natuur	16
4.5 Landschap en cultuurhistorie	17
4.6 Geluid	17
4.7 Energiegebruik	17
5. Vergelijking van alternatieven	18
6. Leemten in informatie	18
7. Evaluatieprogramma	19
8. Vorm en presentatie	19
9. Samenvatting van het MER	20

HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) adviseert om in het milieu-effectrapport van Mestwerk Achterhoek B.V. over de geplande mestbeweringsinstallatie in Eibergen:

- zoveel mogelijk gebruik te maken van de tekst van MER'en die eerder over soortgelijke installaties zijn opgesteld;
- deze tekst zoveel mogelijk te actualiseren met meetgegevens aan inmiddels in werking zijnde installaties;
- bij het beschouwen van alternatieven en mogelijke vervolgbewerking alleen in te gaan op opties, die gezien het mestbeleid redelijkerwijs te verwachten zijn;
- onder de noemer 'nulalternatief' of 'referentiesituatie' zowel na te gaan, wat er zou gebeuren op de locatie van de geplande mestbewerking, als wat er zou gebeuren met de mest in het verzorgingsgebied;
- onder de noemer 'meest milieuvriendelijk alternatief' de nadruk te leggen op aanpassingen in het gekozen proces;
- een alternatief te beschouwen, waarbij het gezuiverde afvalwater direct op het oppervlaktewater wordt geloosd, zonder eerst naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie te zijn gevoerd;
- ook het transport van en naar de installatie te beschouwen;
- bij de milieu-informatie de nadruk te leggen op luchtverontreiniging/geurhinder en oppervlaktewaterverontreiniging.

1. INLEIDING

Mestwerk Achterhoek B.V. is voornemens om in Eibergen een installatie te bouwen voor de bewerking van dunne mest, bestaande uit kalver- en zeugenmest en mest uit 'groenlabelstallen'. De capaciteit van de bewerkingsinstallatie bedraagt 135.000 ton/jaar. Op grond van de Wet milieubeheer (Wm) is hierop de regeling inzake milieu-effectrapportage (m.e.r.) van toepassing.

De m.e.r.-plicht is gekoppeld aan de te nemen besluiten op de aanvragen om vergunning krachtens de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo).

Gedeputeerde Staten van Gelderland zijn bevoegd gezag in het kader van de vergunningverlening ingevolge de Wet milieubeheer; voor vergunningverlening ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren is het dagelijks bestuur van het zuiveringschap Oostelijk Gelderland bevoegd gezag.

Bij brief van 29 maart 1996^{1]} stelden Gedeputeerde Staten van Gelderland de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid te adviseren over de richtlijnen voor het op te stellen milieu-effectrapport (MER).

De kennisgeving van de start van de milieu-effectrapportage vond plaats in de Staatscourant van 17 april 1996^{2]}.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage. De samenstelling hiervan is opgenomen in de projectgegevens^{3]}. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de milieu-effectrapportage en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

Het doel van dit advies is aan te geven, welke informatie in het milieu-effectrapport (MER) zou moeten worden opgenomen.

Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie rekening gehouden met de via het bevoegd gezag ontvangen adviezen, commentaren en opmerkingen^{4]}.

De Commissie is zich ervan bewust, dat de initiatiefnemer bij dit project toegang heeft tot ervaring met milieu-effectrapportage bij soortgelijke installaties. Zij heeft haar advies gebaseerd op eerdere adviezen voor dergelijke installaties en adviseert ook dat de initiatiefnemer zoveel mogelijk put uit diens ervaring. Voor zover dit advies afwijkt van vorige adviezen over zulke installaties is het de bedoeling om tot een beknopter en meer op de kern gericht milieu-effectrapport te komen.

1 Zie bijlage 1 bij dit advies.

2 Zie bijlage 2 bij dit advies.

3 Zie bijlage 3 bij dit advies.

4 Bijlage 4 geeft een overzicht van deze reacties.

2.2 Doel

Uit de probleemstelling moet een concrete en duidelijke omschrijving van het doel worden afgeleid, bijvoorbeeld in termen van verbetering van de afzetmogelijkheden¹⁰ van (ingedikte) (dunne) mest, wijziging van (fosfaat-/stikstof)balansen of economisch profijt. Daarbij moet ook worden aangegeven, wat de relatie is met het landelijk mestbeleid.

Als sprake is van meerdere afgeleide, operationele doelen, dan dient duidelijk te worden aan welke doelen prioriteit wordt gegeven.

Het doel dient zo te worden geformuleerd, dat ook reële milieuvriendelijker opties als alternatieven kunnen worden beschouwd.

De operationeel geformuleerde doelstelling kan dienen

- voor de selectie van in het MER te beschrijven alternatieven (*afbakeningsfunctie*);
- om de alternatieven met elkaar te vergelijken (*rangschikkingsfunctie*)¹¹].

2.3 Besluitvorming

Kort moet worden aangegeven, welke voorwaarden (ruimtelijke beperkingen, grenswaarden emissies e.d.) gelden bij dit voornemen. Hierbij dient te worden verwezen naar de beleidsnota's, (ontwerp-)plannen en wetten, waarin deze voorwaarden zijn of worden vastgelegd. Aangegeven moet worden, of er in de omgeving van het plangebied gebieden liggen, die een speciale status in het beleid hebben of krijgen, en wat de consequenties zijn voor de ontwikkeling van alternatieven.

Tevens moet aangegeven worden welke criteria voor afweging van alternatieven¹²] (bijvoorbeeld grens- en streefwaarden) aan het milieubeleid kunnen worden ontleend.

Duidelijk dient te worden, bijvoorbeeld door middel van schema's, hoe de organisatie van de mestbewerking eruit gaat zien: welke positie, verantwoordelijkheden en functies Mestwerk Achterhoek B.V. zal krijgen. Met name dient de vraag te worden beantwoord in hoeverre deze vennootschap verantwoordelijk is voor de oprichting en exploitatie van de bewerkingsinrichting en de afzet van het product.

Indien er andere initiatieven in de regio bekend zijn om dunne mest te be- of verwerken, moet daar melding van worden gemaakt in het MER, zo mogelijk met de beoogde capaciteit.

10 Zie ook reactie 3 (bijlage 4).

11 Zie hoofdstuk 5 van dit advies.

12 Zie ook hoofdstuk 5 van dit advies.

Het verdient tevens aanbeveling om onderscheid te maken tussen activiteiten die plaatsvinden:

- in de realisatiefase (inrichting/aanleg);
- in de gebruiksfase (gebruik en beheer);
- bij onderhoud en reparatie.

Overigens moet niet alleen worden beschreven, wat er in de gebruiksfase gebeurt onder normale omstandigheden; het MER dient ook in te gaan op uitzonderlijke omstandigheden. Duidelijk moet zijn, wat de kans is van uitvallen van (delen van) de mestbewerkingsinstallatie (storingsanalyse), welke maatregelen dan worden getroffen en welke emissies dan kunnen optreden.

Het MER dient duidelijk te maken hoe de beschreven alternatieven zijn afgebakend, d.w.z. welke overwegingen een rol hebben gespeeld bij de keuze om sommige opties wél, en andere niet uit te werken als alternatief in het MER.

Eventueel kan deze motivering worden opgenomen in een apart hoofdstuk of een achtergronddocument, waarin meer informatie is opgenomen over de belangrijke keuzen bij de opstelling van het MER. Als er een voorkeursalternatief wordt aangewezen, moet ook deze voorkeur worden gemotiveerd.

Hierbij dient een verband te worden aangegeven met de doelstelling van het project¹³. Bij de motivering gaat in het MER vooral de aandacht uit naar de milieuargumenten.

Om een onderlinge vergelijking mogelijk te maken moeten de te vergelijken alternatieven tot op hetzelfde detailniveau worden uitgewerkt.

Voor enkele facetten van het voornemen (zoals de locatie, de globale proceskeuze) kan of wil de initiatiefnemer wellicht geen keuzemogelijkheden meer beschrijven in het MER. Voor die facetten dient het MER dan te beschrijven, welke opties er in een eerdere fase waren, en op grond waarvan de initiatiefnemer tot zijn huidige voorkeur is gekomen. Wat het MER betreft zijn dan vooral milieumotieven belangrijk.

3.2 Alternatieven

In de paragrafen 3.3 en volgende wordt informatie gevraagd per facet van het voornemen. Voor elk van die onderdelen moet worden nagegaan, of er varianten mogelijk zijn – voor het MER zijn vooral milieuvriendelijker varianten belangrijk. Tijdens het opstellen van het MER moet ook worden nagegaan, in hoeverre combinaties van zulke varianten mogelijk zijn. In ieder geval dienen te worden beschreven: *nulalternatief* (of referentiekader), *voorkeursalternatief* (de situatie waarvoor vergunningen worden aangevraagd), en *meest milieuvriendelijke alternatief*.

13 Zie § 2.1 van dit advies.

- het gebruik van andere toeslagstoffen dan de beoogde zuren voor het fixeren van componenten in de mest;
- toepassing van het permeaat voor irrigatie^{18]}.

3.3 Capaciteit

Het MER moet duidelijk maken, op grond waarvan de capaciteit is gekozen, en in hoeverre andere capaciteiten – of een gefaseerde opschaling^{19]} – als varianten voor het voornemen beschouwd kunnen worden. Ook dient inzage te worden gegeven in de gewenste reservecapaciteit aan apparatuur en materieel, daar hier sprake is van een volcontinue bedrijfsvoering.

Ook moet het MER antwoorden verschaffen op de volgende vragen:

- Welk onderdeel van de installatie is het meest gevoelig voor storingen? Welke capaciteit heeft dit onderdeel? In hoeverre wordt bij de capaciteitskeuze rekening gehouden met dergelijke storingen^{20]}?
- Hoe flexibel is de gekozen capaciteit in relatie tot de aangeboden mest? Welke mogelijkheden biedt de installatie tot latere uitbreiding, inkrimping of tijdelijke stopzetting, bijvoorbeeld in verband met verbod op mesttransport?

De onderdelen van de installatie en hun onderlinge samenhang moeten worden beschreven. Dit kan met behulp van een uitgebreid blokschema met gekwantificeerde energie- en stromen, waarin wordt aangegeven welke producten ontstaan bij welke onderdelen en waar en in welke processen deze vervolgens weer worden gebruikt. Tot dit overzicht behoort een massabalans (onder andere water^{21]}, droge stof, organische stof, vluchtige vetzuren, stikstof, fosfor, kalium, zwavel, ammoniak en zouten) en een energiebalans (onder andere temperatuur en energiestroom). Ook de variatie in samenstelling van de processtromen en/of procesparameters die bij de verschillende procesonderdelen op kan treden dient te worden aangegeven.

3.4 Locatie en landschappelijke inpassing

De locatiekeuze moet worden gemotiveerd. Aangegeven moet worden, welke locaties zijn bestudeerd, en of enkele daarvan wellicht nog in aanmerking komen als locatie-alternatief^{22]}.

Een tekening van de inrichting van het terrein en van het gebouw, waarbij de plaats van de verschillende procesonderdelen is aangegeven, alsmede de optredende interne vervoersstromen van grondstoffen, hulpstoffen en producten

18 Zie ook reactie 3 (bijlage 4).

19 Zie ook reactie 3 (bijlage 4).

20 Zie ook reactie 3 (bijlage 4).

21 Zie ook reactie 3 (bijlage 4).

22 Zie ook reactie 3 (bijlage 4).

3.7 Voorbehandeling

De volgende aspecten dienen te worden beschreven:

- systeem van voorbehandeling;
- aanzuring: tot welke pH wordt de mest aangezuurd? Welke zuren worden toegepast en waarop is de keuze gebaseerd²⁵? Welke hoeveelheden worden gebruikt in relatie tot de gewenste pH? Tot welke emissies leidt dat? Speciaal dient te worden gelet op de samenstelling en hoeveelheid van eventuele vluchtige verbindingen.
Tevens moet worden ingegaan op de relatie tussen de pH van de mest en de emissie van gassen zoals vluchtige vetzuren en ammoniak bij de volgende processtappen²⁶].
- voorzieningen om schuimoverlast tijdens het aanzuren van de mest te voorkomen.

3.8 Mestconcentrerings

De beschrijving van de mestconcentrerings moet zich richten op:

- alternatieven voor, of ten minste argumenten voor een indampproces;
- type indamper²⁷], mede in relatie tot beperking van de productie van stankstoffen;
- wijze waarop het proces wordt gecontroleerd;
- omvang, samenstelling en fluctuaties van de processtromen;
- samenstelling en hoeveelheid van eventuele vluchtige verbindingen die vrijkomen tijdens het mestconcentreringsproces;
- samenstelling (incl. droge-stofgehalte)²⁸], behandeling en bestemming van het condensaat;
- procescondities (druk en temperatuur van vloeistof en stoom);
- energie- en brandstofgebruik (warmte en elektriciteit), evenals emissies (onder andere NO_x, SO_x, CO) van de energie-opwekking.

3.9 Afgasbehandeling

In een blokschema dienen alle emissiepunten²⁹], inclusief die van in pandige lucht (werkruimteventilatie) te worden aangegeven. Voor elk emissiepunt dient te worden aangegeven hoe de emissiebeperking wordt uitgevoerd. Daarbij dienen de volgende aspecten te worden betrokken:

- emissiepunten en samenstelling van gasvormige emissies;
- ammoniak- en geurconcentratie in de in- en uitgaande stroom van de afgasbehandeling, en afgasdebiet;

25 Zie ook reactie 3 (bijlage 4).

26 Zie ook reactie 3 (bijlage 4).

27 Als er alternatieven voor indamping worden beschouwd, dan zal uiteraard ook het type van dergelijke apparatuur moeten worden aangegeven.

28 Zie ook reactie 3 (bijlage 4).

29 Zie ook de voorgaande paragrafen.

3.12 Behandeling van vaste afvalstoffen

Aangegeven dient te worden:

- waar in het proces vaste afvalstoffen vrijkomen;
- wat daarvan de chemische samenstelling en de hygiënische kwaliteit is;
- in welke hoeveelheden deze stoffen vrijkomen;
- hoe de monitoring plaatsvindt en hoe wordt teruggekoppeld naar de bedrijfsvoering;
- hoe de bewerking en wat de eindbestemming is.

3.13 Kwaliteit en afzet van het eindproduct

De kwaliteit van en afzetmogelijkheden voor het eindproduct moeten worden aangegeven. De Commissie maakt uit de startnotitie op dat het voornemen is om het product in Nederland af te zetten. In het MER moet worden aangegeven wat globaal de beoogde afzetgebieden en de transportafstanden zijn en welke consequenties een lager droge-stofgehalte heeft³³].

In de startnotitie is sprake van een eventuele verdere behandeling van de ingedikte dunne mest³⁴]. De Commissie adviseert om alleen de perspectief biedende mogelijkheden hiervan in het MER te behandelen³⁵].

Globaal moet worden ingegaan op de vraag, of de ingedikte dunne mest andere mestsoorten uit de markt kan verdringen, en zo ja, of dit voor het milieu voor- of nadelen oplevert³⁶].

Ook moet worden aangegeven, wat er gebeurt indien het product (tijdelijk) niet afzetbaar is.

3.14 Vervolgactiviteiten

Het MER moet inzicht geven in de verkeersstructuur rond de locatie(s) (voor zover deze wezenlijk wordt belast door het verkeer voor de inrichting) en aandacht te besteden aan de capaciteit van de wegen en de mate waarin deze capaciteit wordt benut en eventuele andere functies van deze wegen. Duidelijke kaarten zijn daarbij van eminent belang.

Tevens dient kort te worden aangeduid, in hoeverre het inzamelen van dunne mest en het niet meer uitrijden op boerenbedrijven kunnen leiden tot verdroging, en in hoeverre een grotere vraag naar landbouwwater zal kunnen ontstaan.

33 Zie ook reactie 3 (bijlage 4).

34 De startnotitie spreekt van: *afzet als geconcentreerd materiaal voor kunstmeststoffen (...) of verdere verwerking tot mestkorrels in een nog op te richten installatie.*

35 Zie ook reactie 3 (bijlage 4).

36 Zie ook reactie 3 (bijlage 4).

Referentiejaar

Voor de autonome milieu-ontwikkeling en de milieu-effecten moet een referentiejaar genomen worden. Het referentiejaar wordt ontleend aan de vigerende beleidsnota's. Daarnaast dient het MER aan te geven of er grote veranderingen te verwachten zijn ná de planhorizon van het nationaal beleid.

Aard van effecten

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet aangegeven worden of de effecten tijdelijk of permanent zijn, ophefbaar of onomkeerbaar, of ze zich afspelen op korte of op lange termijn, in hoeverre er cumulatie (versterken of uitdoven van effecten) kan optreden en of er sprake is van positieve effecten. Bij onzekerheden over het wel of niet optreden van effecten moet in ieder geval het slechtste denkbare scenario (worst case) worden gebruikt.

De manier waarop de milieu-effecten zijn bepaald moet worden toegelicht. Onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens moeten worden vermeld.

Het MER dient vooral aandacht te besteden aan die effecten die per alternatief verschillen of die welke de gestelde normen (bijna) overschrijden.

In de volgende paragrafen wordt ingegaan op de milieu-aspecten waaraan het MER ten minste aandacht zou moeten besteden. De belangrijkste daarvan zijn lucht en oppervlaktewater.

4.2 Lucht

De belangrijkste aspecten, waar aandacht aan besteed moet worden bij de beschrijving van de bestaande milieutoestand, de autonome milieu-ontwikkeling en de milieu-effecten zijn de emissies en de concentraties op leefniveau van NH₃ en geur en de gemiddelde depositie³⁸⁾ in zuurequivalenten per hectare per jaar.

De geuremissies (in geureenheden/uur) moeten worden voorspeld op basis op metingen die door gecertificeerde geurmeetlaboratoria zijn uitgevoerd. Zowel gemiddeld te verwachten geuremissies als piekmissies (bijvoorbeeld bij uitvallen van mitigerende voorzieningen) dienen te worden vermeld³⁹⁾. Indien zulke metingen niet voorhanden zijn, dan moet ten minste een worst case benadering worden gebruikt.

Op basis van de emissieschattingen dient met een LTFD-model de ligging van twee geurcontouren te worden bepaald: de 98-percentielen van 1 en van 10 ge/m³. De geurcontouren moeten op duidelijke kaarten (1: 10.000) worden ingetekend.

Als een andere contour dan de 1 ge/m³-98-percentiel een goede weergave is van de grens waarbuiten geen (onaanvaardbare) hinder optreedt, dan moet in ieder geval ook deze contour worden aangegeven. Ook moet worden vermeld op

38 Zie ook reactie 3 (bijlage 4).

39 Zie ook reactie 3 (bijlage 4).

4.5 Landschap en cultuurhistorie

Het gaat hierbij om de ruimtelijke structuren en patronen en de landschapstypen en de cultuurhistorisch (inclusief archeologisch) belangrijke objecten.

De belangrijkste aspecten, waar aandacht aan besteed moet worden bij de beschrijving van de bestaande milieutoestand, de autonome milieu-ontwikkeling en de milieu-effecten zijn:

- visueel-ruimtelijke kenmerken zoals openheid en geslotenheid en het karakter van het landschap;
- bestemmingen en functies van de locatie en de omgeving;
- voorkomen/verdwijnen van gevoelige objecten en bijzondere landschappelijke en cultuurhistorische elementen en structuren in de directe omgeving.

4.6 Geluid

De belangrijkste aspecten, waar aandacht aan besteed moet worden bij de beschrijving van de bestaande milieutoestand, de autonome milieu-ontwikkeling en de milieu-effecten zijn:

- het referentieniveau van de omgeving;
- equivalente geluidniveaus bij de dichtstbijzijnde geluidgevoelige objecten en geluidcontouren voor de dag-, avond- en nachtperiode;
- de geluidimmissieniveaus in de omgeving van de inrichting bij de geluidgevoelige bestemmingen in de dag-, avond- en nachtperiode ten gevolge van de representatieve bedrijfssituatie. Dit betreft het equivalente geluidniveau en het maximale niveau gemeten in 'fast';
- de geluidcontouren van de 40 dB(A) etmaalwaarden rond de inrichting.

4.7 Energiegebruik

Het MER dient aandacht te besteden aan de hoeveelheid energie die voor de mestbewerking vereist is (per ton grondstof en totaal), en de wijze waarop deze energie wordt opgewekt⁴⁴].

44 Zie ook reactie 3 (bijlage 4).

7. EVALUATIEPROGRAMMA

Artikel 7.39 van de Wm:

"Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieu-effectrapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen."

Het provinciaal bestuur van Gelderland en het bestuur van het zuiveringschap Oostelijk Gelderland moeten bij hun besluiten een evaluatieprogramma opstellen om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling dat Mestwerk Achterhoek in het MER reeds een aanzet tot zo'n evaluatieprogramma geeft, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen de gebruikte voorspellingsmethoden, de leemten in kennis en het op te stellen evaluatieprogramma.

8. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderling vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten.

Ten aanzien van de presentatie beveelt de Commissie verder aan om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden;
- sterke vereenvoudigingen enerzijds en slechts voor ingewijden toegankelijke taal anderzijds, te vermijden;
- achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- bij gebruik van kaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen.

BIJLAGEN

**bij het advies voor richtlijnen
voor het milieu-effectrapport
mestbewerkingsinstallatie te Eibergen
van Mestwerk Achterhoek B.V.**

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 29 maart 1996 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Gedeputeerde Staten

provincie
GELDERLAND

Bezoekadres
Markt 11
Arnhem

Postadres
Postbus 9090
6800 GK Arnhem

— Commissie voor de milieu-effect-
rapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

tel: (026) 509-9111	
fax: (026) 359 94 80	
Postbus 9090	
6800 GK Arnhem	
Commissie voor de milieu-effectrapportage	
ingekomen:	1-4 APR. 1996
nummer:	576-96
dossier:	771-1/m3 5X
kopie naar:	cc-pies-6801

datum: 29 maart 1996 nummer: MW96.9762-6093051
onderwerp: Startnotitie milieu-effectrapportage Mestwerk Achterhoek B.V.

Op 25 maart 1996 hebben wij van Mestwerk Achterhoek B.V. een startnotitie ontvangen voor het milieu-effectrapport (MER) met betrekking tot het oprichten en in werking hebben van een mestbewerkingsinstallatie te Eibergen. Het MER zal deel gaan uitmaken van de vergunningaanvragen in het kader van de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

Het initiatief zal bekend worden gemaakt in Onze Gids, Dagblad Tubantia en in de Staatscourant (zie kennisgeving).

Wij verzoeken u om uiterlijk negen weken na de openbare kennisgeving van de startnotitie (dus voor 20 juni 1996) aan ons advies uit te brengen ten behoeve van het opstellen van de richtlijnen.

De tekst van de kennisgeving en de startnotitie (in vijfvoud) worden hierbij als bijlagen toegevoegd.

Wilt u bij correspondentie over deze vergunningprocedure altijd het daarbij behorende MW-registratienummer vermelden?

Gedeputeerde Staten van Gelderland

voorzitter

griffier

bijlagen

coll. -/y
code: PR/O_59779/9

Inlichtingen bij mw. M.M.P. Vonk

verzonden 03 APR. 1996

doorkleur. 359 87 84

Postbank 80972
ABN-AMRO Arnhem 53 87 26 483
BNG 's-Gravenhage 28 60 10 824

BIJLAGE 2

Openbare kennisgeving van de startnotitie in Staatscourant nr. 75 d.d. 17 april 1996

KENNISGEVING

Inspraak op startnotitie Milieu-effectrapportage Eibergen

Op 25 maart 1996 heeft Mestwerk Achterhoek B.V. een startnotitie ingediend om te komen tot een Milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de verlening van vergunningen ingevolge de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren voor het oprichten en in werking hebben van een mestbewerkingsinrichting.

De inrichting is gepland aan de Deventerkunsweg te Eibergen, op een tot dusverre ongebruikt deel van de vuilstortplaats 't Bellegoor. De mestbewerkingsinstallatie heeft tot doel het milieuhygiënisch verantwoord bewerken van dunne mest afkomstig uit de regio. De bewerkingscapaciteit zal 135.000 ton per jaar bedragen. De inrichting zal eind 1997 in gebruik worden genomen.

Om dit voornemen te kunnen realiseren moeten vergunningen worden aangevraagd in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO). Voordat deze vergunningen kunnen worden aangevraagd, moet eerst een MER worden opgesteld dat samen met de vergunningaanvragen zal worden ingediend.

Voor meer informatie over de voorgenomen activiteit wordt verwezen naar de startnotitie.

Procedure

Voor het verlenen van de Wm-vergunning zijn Gedeputeerde Staten van Gelderland het bevoegd gezag. Voor het verlenen van de WVO-vergunning is dat het dagelijks bestuur van het zuiveringsschap Oostelijk Gelderland. Gedeputeerde Staten van Gelderland coördineren de voorbereiding en behandeling van het MER en de vergunningaanvragen.

Voordat het MER door de vergunningaanvrager wordt opgesteld, dienen eerst door het bevoegd gezag richtlijnen te worden vastgesteld die aangeven welke milieu-aspecten in het MER onderzocht moeten worden. Deze inspraak op de

startnotitie is bedoeld om adviezen en reacties te ontvangen die van belang kunnen zijn bij het formuleren van de richtlijnen voor de inhoud van het MER.

Reacties met betrekking tot de startnotitie kunnen vanaf 18 april tot en met 16 mei 1996 schriftelijk worden ingediend bij Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, onder vermelding van het MWV-registratienummer dat onderaan deze kennisgeving staat. Degene die een reactie indient, kan verzoeken om zijn of haar persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Terinzagelegging

Van 18 april tot en met 16 mei 1996 ligt de startnotitie ter inzage:

- bij de gemeente Eibergen, Bureau Milieu, Grotestraat 30 te Eibergen op werkdagen van 8.30 tot 12.30 uur, alsmede 's middags na telefonische afspraak (tel. (0545) 46 82 26). Eveneens ter inzage bij de Openbare Bibliotheek Eibergen tijdens openingsuren;
- bij het zuiveringsschap Oostelijk Gelderland, Liemersweg 2 te Doetinchem op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur na telefonische afspraak (tel. (0314) 37 01 11);
- bij de provincie Gelderland, in de Bibliotheek van het Huis der Provincie, Markt 11 te Arnhem op werkdagen van 8.30 tot 16.30 uur.

Nadere informatie

Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot mevrouw M. Vonk (tel. (026) 359 87 84).

Arnhem, 29 maart 1996 - MWV96.9762-6093051

Gedeputeerde Staten van Gelderland
dr. J.C. Terlouw - voorzitter
drs. C.P.A.G. Crasborn - griffier

Zuiveringsschap Oostelijk Gelderland

provincie
GELDERLAND

**ZUIVERINGSSCHAP
OOSTELIJK
GELDERLAND**

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Mestwerk Achterhoek B.V. te Deventer

Bevoegd gezag: college van Gedeputeerde Staten van Gelderland (coördinerend) en het dagelijks bestuur van Zuiveringschap Oostelijk Gelderland

Besluit: vergunningverlening ingevolge de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo)

Categorie Besluit m.e.r.: 18.7

Activiteit: Mestwerk Achterhoek B.V. heeft het voornemen een installatie te bouwen voor de bewerking van dunne mest, bestaande uit kalver- en zeugenmest en mest uit 'groenlabelstallen'. De capaciteit van de bewerkingsinstallatie bedraagt 135.000 ton/jaar.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 17 april 1996

richtlijnenadvies uitgebracht op: 19 juni 1996

Bijzonderheden: In haar advies voor richtlijnen vroeg de Commissie het accent onder andere te leggen op het gebruik van de ervaring bij eerdere m.e.r.-procedures en om een alternatief te beschouwen, waarbij het gezuiverde afvalwater direct op het oppervlaktewater wordt geloosd, zonder eerst – volgens voornemen – naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie te zijn gevoerd.

Samenstelling van de werkgroep:

dr.ir. A. Klapwijk

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

ing. C. Roos

ir. J.R.A.G. Schepman

Secretaris van de werkgroep: drs. M. Odijk.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	960426	Zuiveringschap Oostelijk Gelderland	Doetinchem	960528
2.	960426	Waterschap van de Berkel	Lochem	960528
3.	960508	Gelderse Milieufederatie	Arnhem	960528
4.	960514	Ministerie van LNV, Directie Oost	Deventer	960528
5.	960514	Milieudefensie Landbouw Twente	Enschede	960528
6.	960514	Das rechtsbijstand, namens J.W.M. Dibbelink te Beltrum	Amsterdam	960528
7.	960515	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	960528
8.	960520	Burgemeester en wethouders van Eibergen	Eibergen	960528